

Jak uzyskać dostęp do sieci POPC i RSS?

Poradnik dla przedsiębiorców telekomunikacyjnych

UKE

Urząd Komunikacji Elektronicznej

Spis treści

I. Wprowadzenie	3
II. Rodzaje dostępu	4
III. Co warto wiedzieć o projektach POPC i RSS?	6
IV. Kiedy można uzyskać dostęp hurtowy?	7
V. Koszt usług hurtowych	8
VI. Negocjacje	11
VII. Interwencja Prezesa UKE	12

Warszawa, listopad 2019

I. Wprowadzenie

Od 2007 roku, dzięki wsparciu ze środków publicznych, na terenach, na których nie istniała infrastruktura telekomunikacyjna umożliwiająca dostęp do internetu o przepustowości co najmniej 30 Mb/s, powstają sieci szkieletowo-dystrybucyjne (Regionalne Sieci Szerokopasmowe – RSS) oraz dostępowe, budowane głównie w ramach działania 1.1 Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa (POPC).

Każdy przedsiębiorca telekomunikacyjny ma prawo uzyskać dostęp hurtowy do tego typu infrastruktury lub sieci telekomunikacyjnej. Dostęp ten polega na współpracy pomiędzy dwoma podmiotami w zakresie udostępniania elementów infrastruktury oraz usług.

Dzięki dostępowi hurtowemu, przedsiębiorcy telekomunikacyjni mogą oferować usługi nowym abonentom przy jednoczesnym zmniejszeniu ponoszonych nakładów (koszty CAPEX), a tym samym ryzyka inwestycyjnego. Zamiast budować własną infrastrukturę telekomunikacyjną, mogą wykorzystać już istniejącą. Pozwala to zwiększyć zasięg sieci NGA, a także likwidować wykluczenie cyfrowe poprzez redukcję tzw. białych plam.

W przypadku RSS, Operator Infrastruktury udostępnia sieć Operatorowi Sieci Dostępowej. W przypadku sieci POPC, Operator Sieci Dostępowej udostępnia sieć Operatorowi Korzystającemu.

Niniejszy poradnik omawia zasady dostępu hurtowego oraz uprawnienia przysługujące przedsiębiorcom telekomunikacyjnym.

II. Rodzaje dostępu

Przedsiębiorcy mogą wystąpić o dostęp hurtowy zarówno w zakresie infrastruktury jak i usług.

W ramach sieci POPC i RSS¹ mogą korzystać m.in. z:

1. **dostępu do kanalizacji kablowej**, czyli zespołu podziemnych rur i studni, zasobników, komór i szafek kablowych oraz złączy i innych urządzeń służących do układania kabli telekomunikacyjnych;
2. **dostępu do ciemnych włókien**, czyli nieużywanych włókien światłowodowych w zainstalowanym kablu światłowodowym, który należy do podmiotu udostępniającego sieć;
3. **kolokacji**, czyli udostępnienia fizycznej przestrzeni lub urządzeń technicznych należących do podmiotu udostępniającego sieć, w celu umieszczenia i podłączenia sprzętu podmiotu uzyskującego dostęp;
4. **połączenia sieci w trybie kolokacji**, w którym podmiot uzyskujący dostęp zapewnia infrastrukturę telekomunikacyjną między własną siecią, a węzłem wybranym z wykazu punktów dostępu do usług;
5. **połączenia sieci w trybie liniowym**, czyli połączenia włókien światłowodowych kabla podmiotu udostępniającego sieć i kabla biegnącego do sieci podmiotu uzyskującego dostęp.

¹ Decyzje notyfikacyjne Komisji Europejskiej dla poszczególnych RSS wskazują, jakie usługi hurtowe ma obowiązek świadczyć Operator Infrastruktury.

W ramach sieci POPC oferowane są również:

1. **dostęp do podbudowy słupowej, wież i masztów;**
2. **LLU** (ang. Local Loop Unbundling) – czyli usługa dostępu do lokalnej pętli abonenckiej;
3. **BSA** (ang. Bitstream Access) – czyli usługa szerokopasmowego dostępu do lokalnej pętli abonenckiej, poprzez dostęp do węzłów sieci telekomunikacyjnej, na potrzeby sprzedaży usług szerokopasmowej transmisji danych²;
4. **VULA** (ang. Virtual Unbundled Local Access) – czyli usługa dostępu do lokalnej pętli abonenckiej na poziomie L2 (warstwa Data Link modelu OSI) odpowiadająca funkcjonalnie fizycznemu uwolnieniu pętli lokalnej. Operator Sieci Dostępowej jest zobowiązany do świadczenia usługi VULA tylko jeżeli:
 - a. nie dysponuje wolnymi włóknami lub rozwiązaniami technicznymi, które może udostępnić Operatorowi Korzystającemu, w celu świadczenia przez niego usług dla abonentów, oraz
 - b. oferuje usługi detaliczne, które nie mogą być świadczone przez Operatora Korzystającego w oparciu o inne niż VULA usługi oferowane przez Operatora Sieci Dostępowej.

RSS oferują też:

1. **transmisję danych Ethernet** – czyli dzierżawę przezroczystych kanałów cyfrowych pomiędzy punktem dostępu do usługi (o gwarantowanej stałej przepływności w topologii punkt-punkt) z interfejsami końcowymi realizowanymi w technologii Ethernet odpowiednimi do przepływności łącza;
2. **VPN** (ang. Virtual Private Network) – czyli bezpieczne, szyfrowane połączenie między dwiema sieciami lub między użytkownikiem końcowym i siecią, za pośrednictwem publicznej sieci.

² Operatorzy Sieci Dostępowych udostępniający sieć zrealizowaną w ramach I konkursu POPC są zobowiązani do oferowania usługi BSA na poziomie Ethernet oraz na poziomie IP Niezarządzanym, natomiast w ramach kolejnych konkursów POPC – tylko na poziomie Ethernet.

III. Co warto wiedzieć o projektach POPC i RSS?

Dostęp do sieci POPC

Na stronie internetowej Centrum Projektów Polska Cyfrowa (CPPC) dostępne są informacje na temat punktów adresowych w poszczególnych obszarach konkursowych, zadeklarowanych do objęcia dostępem do sieci POPC. Znajduje się tam również informacja, który z przedsiębiorców realizuje lub będzie realizował sieć w danym obszarze.

W I konkursie POPC wykaz obszarów objętych programem dostępny jest na „Liście obszarów interwencji” (pkt 11 spośród **dokumentów do pobrania**). Informacja o tym, który przedsiębiorca zrealizował lub będzie realizował inwestycje w danym obszarze, znajduje się na „**Liście podpisanych umów o dofinansowanie**”.

W przypadku II oraz III konkursu (**I runda, II runda**) obszary zostały wskazane w części „Szczegółowe mapy obszarów, na które przyznano dofinansowanie”. Informacja o szczegółach dotyczących przedsiębiorców i punktów adresowych dostępna jest po wybraniu konkretnego obszaru.

Jeśli w danym punkcie adresowym sieć POPC nie ma przyłącza, Operator Sieci Dostępowej powinien przedstawić ofertę na jego wybudowanie, a opłata nie może być wyższa od opłaty pobieranej za tę usługę od abonentów przez operatora.

Operatorzy Sieci Dostępowej, którzy realizują sieć POPC, publikują na swoich stronach internetowych lub udostępniają na żądanie oferty określające warunki świadczenia usług hurtowych w oparciu o sieć POPC. Niektórzy z nich stosują określenie „umowa ramowa”.

Dostęp do RSS

Dofinansowanie na budowę RSS otrzymały głównie samorządy województw i to one w większości są właścicielami zbudowanych sieci. Natomiast zarządzaniem RSS zajmują się – na mocy umów – Operatorzy Infrastruktury, którzy konstruują oferty hurtowe i świadczą otwarty dostęp hurtowy do sieci.

Na **stronie internetowej** UKE znajdują się informacje o możliwościach związanych z dostępem do RSS.

Informacje o działaniach w ramach RSS zostały również zamieszczone w raporcie Ministerstwa Cyfryzacji z 22 listopada 2017 r. „**Sieci szkieletowo-dystrybucyjne w perspektywie 2007-2013 Raport zamknięcia**”.

IV. Kiedy można uzyskać dostęp hurtowy?

Operatorzy Sieci Dostępowej zobowiązani są do zapewniania dostępu hurtowego przez 7 lat od dnia zakończenia realizacji projektu określonego w umowie o dofinansowanie realizacji sieci POPC³. W przypadku dostępu do kanalizacji kablowej, podbudowy słupowej, wież i masztów, obowiązek zapewnienia dostępu hurtowego następuje niezwłocznie po wybudowaniu i nie jest ograniczony w czasie⁴.

Data zakończenia realizacji projektu POPC jest informacją publiczną, którą można pozyskać od CPPC lub Operatora Sieci Dostępowej.

W zakresie RSS Operatorzy Infrastruktury zobowiązani są do zapewnienia dostępu hurtowego przez 7 lat od momentu podpisania umowy o zarządzanie siecią z właścicielem RSS.

Negocjacje w sprawie zawarcia umowy o dostępie hurtowym prowadzone są na wniosek przedsiębiorcy telekomunikacyjnego⁵.

W przypadku sieci POPC zobowiązanie do prowadzenia negocjacji powstaje z chwilą opublikowania przez Operatora Sieci Dostępowej oferty hurtowej, a w przypadku jej nieopublikowania – w terminach określonych powyżej. Operator Sieci Dostępowej jest zobowiązany do opublikowania oferty hurtowej przynajmniej 30 dni przed rozpoczęciem świadczenia usług detalicznych z wykorzystaniem sieci POPC.

W przypadku RSS, Operator Infrastruktury zobowiązany jest do opublikowania oferty hurtowej po jej zatwierdzeniu przez Prezesa UKE. Od tego momentu Operator Sieci Dostępowej może wystąpić z wnioskiem o dostęp hurtowy i rozpocząć negocjacje.

W celu przygotowania własnej oferty Operatorzy Infrastruktury mogą skorzystać z rekomendacji przygotowanych przez Prezesa UKE w **Ofercie referencyjnej**. Rekomendacje dla Operatorów Sieci Dostępowej w przypadku sieci POPC zawierają **Zasady Dostępu**.

Oferta referencyjna i Zasady Dostępu nie są wzorami umów. Oferty hurtowe podmiotów udostępniających sieć powinny być dostosowane do ich profilu działalności.

³ Podstawa prawna: § 5 ust. 2 rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji w sprawie udzielania pomocy na rozwój infrastruktury szerokopasmowej w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 z dnia 16 września 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1466, dalej „rozporządzenie POPC”).

⁴ Podstawa prawna: § 5 ust. 3 rozporządzenia POPC.

⁵ Podstawa prawna: art. 27 ust. 3 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 2062 z późn. zm., dalej „Megaustawa”).

V. Koszt usług hurtowych

Sieci POPC

Oferta hurtowa, oprócz opłat za usługi hurtowe, zawiera również m.in. postanowienia dotyczące zabezpieczeń, kar umownych i przestanków wypowiedzenia umowy.

Oferty hurtowe dotyczące sieci zrealizowanych w ramach I konkursu nie podlegają zatwierdzeniu przez Prezesa UKE. Muszą być jednak zgodne z **Wymaganiami dla sieci NGA-POPC**, które są częścią umowy o dofinansowanie.

Na obszarach I konkursu POPC, maksymalną opłatę hurtową za usługi BSA i LLU ustala się poprzez pomniejszenie opłaty detalicznej o opust hurtowy, wynoszący:

- a. 19,58% dla usługi BSA na poziomie IP Niezarządzanym,
- b. 35,49% dla usługi BSA na poziomie Ethernet,
- c. 55,30% dla usługi LLU.

Metoda obliczania maksymalnej opłaty hurtowej została opisana w pkt 2.2.1-2.2.2 Wymagań dla sieci NGA-POPC.

W II i III konkursie POPC, Operatorzy Sieci Dostępowej przekazują Prezesowi UKE wyniki przeprowadzonego samodzielnie **testu Margin Squeeze** (Test MS) dla proponowanych opłat hurtowych.

Taka regulacja wysokości opłat hurtowych pozwala na konkurencyjność ofert detalicznych Operatorów Korzystających względem oferty detalicznej Operatorów Sieci Dostępowej.

Poniżej przedstawiamy maksymalne opłaty hurtowe w I, II i III konkursie.

1. Dostęp do kanalizacji kablowej

Górny limit opłaty miesięcznej pobieranej przez Operatora Sieci Dostępowej za umieszczenie w otworze kanalizacji kablowej lub mikrokanalizacji 1 metra kabla telekomunikacyjnego lub rury należącej do Operatora Korzystającego wynosi:

Średnica zewnętrzna	Opłata netto za metr za miesiąc
Poniżej 10 mm	0,30 zł
Od 10 mm do 13 mm	0,40 zł
Powyżej 13 mm i do 20 mm	0,60 zł
Powyżej 20 mm i do 27 mm	0,80 zł
Powyżej 27 mm	1,20 zł

2. Dostęp do ciemnych włókien

Górny limit opłaty miesięcznej pobieranej przez Operatora Sieci Dostępowej za świadczenie usługi dostępu do 1 km ciemnego włókna światłowodowego, określony zgodnie z opłatą wskazaną w obowiązującej ofercie ramowej zatwierdzonej przez Prezesa UKE (Oferta SOR⁶) wynosi (na dzień publikacji dokumentu) 64,38 zł.

3. Pozostałe usługi hurtowe

Górny limit opłat pobieranych przez Operatora Sieci Dostępowej za świadczenie tych usług odpowiada opłatom za analogiczne usługi wskazane w Ofercie SOR.

Zasady ustalania maksymalnego limitu opłat nie mają zastosowania w stosunku do operatora hurtowego, czyli Operatora Sieci Dostępowej, który na danym obszarze konkursowym POPC, posiada tylko ofertę hurtową i nie świadczy usług detalicznych, samodzielnie ani za pośrednictwem innych podmiotów, pozostających z nim w stosunku zależności⁷.

⁶ „Oferta ramowa określająca ramowe warunki dostępu telekomunikacyjnego w zakresie rozpoczynania i zakańczania połączeń, hurtowego dostępu do sieci Orange Polska S.A., dostępu do łączy abonenckich w sposób zapewniający dostęp pełny lub współdzielony, dostępu do łączy abonenckich poprzez węzły sieci telekomunikacyjnej na potrzeby sprzedaży usług szerokopasmowej transmisji danych”, dostępna: <http://bip.uke.gov.pl/decyzje/oferty-ramowe/oferta-ramowa-sor,16.html>

⁷ W szczególności w rozumieniu art. 4 pkt 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 229 z późn. zm.).

RSS

Opłaty za dostęp do RSS podlegają akceptacji Prezesa UKE. Oferta przedstawiona przez Operatora Infrastruktury musi zapewnić otwarty hurtowy dostęp telekomunikacyjny oraz rozwój skutecznej konkurencji.

Przy analizie opłat za dostęp do usług hurtowych, Prezes UKE bierze pod uwagę przeciętne ceny hurtowe za porównywalne usługi stosowane na obszarach bardziej konkurencyjnych⁸.

Opłaty hurtowe stosowane przez Operatorów Infrastruktury są zatwierdzane, monitorowane i weryfikowane przez Prezesa UKE.

Informacje o zatwierdzonym cenniku – również w przypadku jego zmiany – znajdują się na **stronie internetowej UKE**.

⁸ Opłaty referencyjne aktualne na dzień publikacji poradnika: <http://bip.uke.gov.pl/decyzje/oferty-ramowe/aktualizacja-referencyjnych-cen-rynkowych-dla-rss,21.html>

VI. Negocjacje

Aby zawrzeć umowę o dostępie hurtowym, należy wysłać do podmiotu udostępniającego sieć wniosek o rozpoczęcie negocjacji. Wniosek powinien jednoznacznie wskazywać:

1. wnioskodawcę i podmiot udostępniający sieć;
2. usługę lub usługi hurtowe;
3. obszar (albo konkretne punkty adresowe), które mają być objęte dostępem.

Dołączenie do wniosku projektu umowy o dostępie nie jest obowiązkowe, ale jest dobrą praktyką.

Zachowanie warunków formalnych rozpoczęcia negocjacji jest szczególnie istotne w kontekście art. 27 ust. 5 Megaustawy, zgodnie z którym w przypadku niepodjęcia negocjacji przez podmiot udostępniający sieć, żądający dostępu może zwrócić się do Prezesa UKE z wnioskiem o wydanie decyzji w sprawie dostępu do infrastruktury lub sieci telekomunikacyjnej.

VII. Interwencja Prezesa UKE

Przedsiębiorca telekomunikacyjny wnoszący o dostęp hurtowy ma prawo zwrócić się do Prezesa UKE z wnioskiem o wydanie decyzji zastępującej umowę o tym dostępie⁹ jeżeli:

1. podmiot udostępniający sieć nie podejmie negocjacji w sprawie zawarcia umowy o dostępie hurtowym,
2. podmiot udostępniający sieć odmówi udzielenia dostępu,
3. w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku o wszczęcie negocjacji nie dojdzie do zawarcia umowy.

⁹ Podstawa prawna: art. 27 ust. 5 Megaustawy.

Należy pamiętać, że:

1. wniosek musi być podpisany przez osoby upoważnione do reprezentacji;
2. jeżeli wniosek jest podpisany przez pełnomocnika, musi być dołączone pełnomocnictwo oraz dowód wniesienia opłaty skarbowej;
3. jeżeli wniosek został wniesiony w formie dokumentu elektronicznego, musi być opatrzony kwalifikowanym podpisem elektronicznym oraz zawierać adres elektroniczny wnioskodawcy¹⁰. Ten warunek będzie automatycznie spełniony, jeżeli wniosek zostanie złożony za pośrednictwem Platformy Usług Elektronicznych UKE lub Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej (ePUAP);
4. wniosek musi dotyczyć dostępu do infrastruktury lub sieci telekomunikacyjnej zrealizowanej z wykorzystaniem środków publicznych (np. sieci POPC albo RSS) oraz dotyczyć usługi, do której świadczenia jest zobowiązany podmiot udostępniający sieć;
5. musi być załączony projekt umowy, z zaznaczeniem tych części, co do których nie doszło do porozumienia¹¹;
6. powinny być załączone dokumenty obrazujące przebieg negocjacji (a jeśli podmiot udostępniający sieć nie podjął negocjacji – potwierdzające datę doręczenia wniosku o wszczęcie negocjacji).

Przed wydaniem decyzji zastępującej umowę o dostępie hurtowym, Prezes UKE przeprowadza publiczne konsultacje projektu decyzji¹². Konsultacje trwają minimum 30 dni¹³. Tego okresu nie wlicza się do 60-dniowego terminu na wydanie decyzji¹⁴.

W trakcie postępowania przed Prezesem UKE nadal można zawrzeć umowę z podmiotem udostępniającym sieć. Można to zrobić nawet po wydaniu decyzji. Wówczas decyzja wygaśnie w części objętej umową¹⁵.

¹⁰ Podstawa prawna: art. 63 § 3a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 z późn. zm., dalej „kpa”).

¹¹ Podstawa prawna: art. 21 ust. 2a w zw. z art. 27 ust. 7 Megaustawy.

¹² Podstawa prawna: art. 15 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1954 z późn. zm., dalej „Pt”) w zw. z art. 27 ust. 7 Megaustawy.

¹³ Podstawa prawna: art. 16 ust. 2 Pt w zw. z art. 27 ust. 7 Megaustawy.

¹⁴ Podstawa prawna: art. 16 ust. 2 Pt w zw. z art. 35 § 5 kpa.

¹⁵ Podstawa prawna: art. 22 ust. 8 w zw. z art. 27 ust. 7 Megaustawy.

A background graphic consisting of a network of interconnected nodes and lines, resembling a molecular structure or a data network, rendered in shades of gray and black.

Urząd Komunikacji Elektroniczej
Departament Regulacji
T +48 22 534 9440
F +48 22 534 9306
sekretariat.dr@uke.gov.pl

uke.gov.pl